

B.COM. Semester- 1 એસાઈમેન્ટ ટોપિક્સ - (2021-22)

વિષય	એસાઈમેન્ટ ટોપિક્સ
ENGLISH (અંગ્રેજી)	UNIT 1 TO 5 માંથી કોઈ પણ બે સ્ટોરી પોતાના શબ્દો લખવી..
PRINCIPLES OF MICRO ECONOMICS (અર્થશાસ્ત્ર)	Q-1 :- ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર નો અર્થ આપી , તેનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો .
	Q-2 :- વહેંચણી ની સીમાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત આકૃતિ ની મદદ થી સમજાવો.
COMPANY LAW-1 (કંપની લો)	Q-1 :- જોઈન્ટ સ્ટોક કંપની ની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો જણાવો.
	Q-2 :- વિજ્ઞાપનપત્ર એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવી નવી કંપની એ વિજ્ઞાપનપત્રમા સમાવવાની વિગતો સમજાવો.
BUSINESS ORGANISATION & MANAGEMENT-	Q-1 :- સંચાલન એટલે શું? તેના લક્ષણો અને સિદ્ધાંતો સમજાવો.
	Q-2 :- આયોજનની વ્યાખ્યા આપી આયોજનના લાભાલાભ ની ચર્ચા કરો.
COMPUTER APPLICATION IN BUSINESS	Q-1 :- કોમ્પ્યુટરનો બ્લોક ડાયાગ્રામ દોરી તેના દરેક યુનિટ ની સમજૂતી આપો.
	Q-2 :- પ્રિન્ટર શું છે? જુદા જુદા પ્રિન્ટરના પ્રકારની સમજૂતી આપો.
PERSONAL SELLING & SALESMANSHIP-1	Q-1 :- વ્યક્તિગત વેચાણ ની પધ્ધતિઓ અથવા વિતરણ ના માર્ગો સમજાવો.
	Q-2 :- સેલ્સમેનના પ્રકારો જણાવો.
BUSINESS MANAGEMENT-1	Q-1 :- કર્મચારી સંચાલન એટલે શું? કર્મચારી સંચાલનનું મહત્વ દર્શાવો અને લાક્ષણિકતાઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
	Q-2 :- તાલીમ નું મહત્વ જણાવો. કામદારોને તાલીમ આપવાની પધ્ધતિઓ સમજાવો.

એસ એસ પી જીન આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ- ધાંગધા
નામાપદ્ધતિ-1 પ્રેક્ટિસ પેપર
સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. માર્ચ-2021

- 1 સોલીસીટર નિઘાય તમને તા. 31-3-2020 ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે મુજબ રજૂ કરે છે, તેના પરથી રોકડના ધોરણે વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

ઉધાર બાકી	રકમ રૂ.	જમા બાકી	રકમ રૂ.
ઓફિસ મકાન	25,000	મૂડી	20,000
ઓફિસ ખર્ચ	10,000	બાકી ફી અનામત (1-4-2019)	5,000
ઓફિસ સાધનો	15,000	ચુ. બાકી પગાર	2,800
લાઈબ્રેરી-પુસ્તકો	15,000	શિખાઉ ઉમેદવારનું પ્રિમીયમ	
પગાર	10,000	(તા. 1-4-2019 ના રોજ બે વર્ષ	
ફી અંગેના દેવાદારો	18,000	માટે મળેલ છે)	5,000
અસીલોના પરચુરણ ખર્ચ	5,000	ફી અંગેના બિલો	75,200
રોકડ સિલક	1,000		
બેંક સિલક	9,000		
	1,08,000		1,08,000

વધારાની માહિતી :

- (1) ઓફીસ ખર્ચ રૂ. 500 નો સમાવેશ ભૂલથી અસીલોના પરચુરણ ખર્ચમાં થયેલ છે.
- (2) મૂડી પર 20 % વ્યાજ ગણવાનું છે.
- (3) લાઈબ્રેરી-પુસ્તકો, ઓફિસ સાધનો, અને ઓફિસ મકાન પર 10 % લેખે ઘસારો ગણો.

જનક અને કનક સોલીસીટર પેટીના ભાગીદારો 1 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચે છે. તા. 31-3-2020 ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું.

ઉધાર બાકી	રકમ રૂ.	જમા બાકી	રકમ રૂ.
ફી અંગેના દેવાદારો	50,000	મૂડી ખાતા	
બેંક સિલક - અસીલ	18,000	જનક 90,000	
બેંક સિલક - પેટી	22,000	કનક 90,000	1,80,000
પગાર	96,000	ફી	5,60,000
ઓફિસ ખર્ચ	44,000	અસીલ પાસેથી એડવાન્સ	15,000
ઓફિસ મકાન	1,00,000	લેણદારો	5,000
મોટરકાર-વહાનો	2,40,000		
લાઈબ્રેરી-પુસ્તકો	90,000		
અસીલ પરચુરણ ખર્ચ ખાતાવહી	50,000		
મેગેઝીન લવાજમ	8,000		

2

જનક અને કનક સોલીસીટર પેઢીના ભાગીદારો 1 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચે છે. તા. 31-3-2020 ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું.

ઉધાર બાકી	રકમ રૂ.	જમા બાકી	રકમ રૂ.
ડી અંગેના દેવાદારો	50,000	મૂડી ખાતા	
બેંક સિલક - અસીલ	18,000	જનક 90,000	
બેંક સિલક - પેઢી	22,000	કનક 90,000	1,80,000
પગાર	96,000	ડી	5,60,000
ઓફિસ ખર્ચ	44,000	અસીલ પાસેથી એડવાન્સ	15,000
ઓફિસ મકાન	1,00,000	લેણદારો	5,000
મોટરકાર-વહાનો	2,40,000		
લાઈબ્રેરી-પુસ્તકો	90,000		
અસીલ પરચુરણ ખર્ચ ખાતાવહી	50,000		
મેનેજીન લવાજમ	8,000		

પરચુરણ ખર્ચ	19,000		
તાર-ટપાલ ખર્ચ	5,000		
મુસાફરી ખર્ચ	18,000		
	7,60,000		7,60,000

નીચેની વધારાની વિગતો ધ્યાનમાં લઈ તા. 31-3-2020 ના રોજ પુરા થતા વર્ષના સોલીસીટરની પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો (રોકડ પદ્ધતિએ)

- (1) મૂડી પર 10 % લેખે વ્યાજ ગણો.
- (2) મોટરકાર-વહાનો પર 10 % અને લાઈબ્રેરી-પુસ્તકો પર 8 % લેખે ધસારો ગણો.
- (3) વર્ષના અંતે અધૂરા કામની બાકી રૂ. 50,000 હતી.

તા. 1-4-2020 થી ભાગીદારોનું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ 3 : 2 રહે તો પેઢીનો નફો કેટલો થશે ?

3

એક કારખાનાનાં મકાનની પુનઃસ્થાપના કરવામાં આવે છે, જેની પડતર રૂ. 15,00,000 હતી. તેની પુનઃસ્થાપના રૂ. 30,00,000 ની કિંમતે કરવામાં આવે છે. પડતરના ખર્ચમાં માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય ખર્ચોનો પ્રમાણ 5 : 3 : 2 હતું. મૂળ બાંધકામ થયું હતું તેની સરખામણીમાં માલસામાનમાં 15%, મજૂરીમાં 8% અને અન્ય ખર્ચમાં 5% નો વધારો થયો છે. રૂ. 1,00,000 નો જુનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં વપરાયો હતો, જેનો ઉપર જણાવેલ રૂ. 30,00,000 માં સમાવેશ થતો નથી. જુના માલસામાનનું વેચાણ રૂ. 50,000 માં કરવામાં આવ્યું હતું. જુના મકાનની પુનઃસ્થાપના કરવા ઉપરાંત એક ગેસ્ટહાઉસ રૂ. 10,00,000 નાં ખર્ચે બાંધવામાં આવ્યું હતું. ખર્ચોનો યોગ્ય વર્ગીકરણ કરી જરૂરી આમનોંધ લખો.

4

કેયા લિ. એ કારખાનાનો એક ભાગ રૂ. 20,00,000 ના ખર્ચે પુનઃબાંધકામ કરવાનો નિર્ણય કર્યો. તેની પાડવામાં આવેલ કારખાનાના ભાગની મૂળ કિંમત રૂ. 9,80,000 હતી. પડતરમાં માલસામાન અને મજૂરી નું પ્રમાણ 5 : 3 હતું તેમજ મજૂરી અને પરોલ ખર્ચનું પ્રમાણ પણ 5 : 3 હતું. મૂળ બાંધકામ થયું હતું તેની સરખામણીએ માલસામાનમાં 30%, મજૂરીમાં 25% અને પરોલ ખર્ચમાં 10% નો વધારો થયો છે. રૂ. 40,000 નો જુનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં વપરાયેલ હતો જેનો ઉપર દર્શાવેલ રૂ. 20,00,000 માં સમાવેશ થતો નથી. જુના માલસામાન વેચાણના રૂ. 25,000 ઊપજ્યા.

ઉપરની વિગતો પરથી તૈયાર કરો

- (1) મૂડી અને મહેસુલી ખર્ચની કાળવણીનું પત્રક
- (2) કેયા લિ. નાં ચોપડે આમનોંધ
- (3) પુનઃસ્થાપના ખાતું
- (4) નવા કારખાનાનું ખાતું.

નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ- અસાઈનમેન્ટ ટોપિક્સ

- ગજેન્દ્ર , રાજેન્દ્ર અને રમેન્દ્ર 2 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓએ તા. 1-1-2018 ના રોજ વાર્ષિક રૂ. 10,000 પ્રીમિયમ ભરીને રૂ. 1,00,000 ની સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી લીધી. પેઢીનું હિસાબી વર્ષ 31 મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂરું થાય છે.
રાજેન્દ્ર તા. 14-10-2021 ના રોજ મૃત્યુ પામ્યો. વીમા કંપની તરફથી તા. 20-10-2021 ના રોજ રૂ. 1,20,000 બોનસ સહિત રકમ મળી. નીચેના દરેક સંજોગોમાં 2021 ના વર્ષ માટેની આમનોંધ લખો.
(બાબત જે જરૂરી નથી)
 - જો વીમા પ્રીમિયમની રકમને મહેસૂલી ખર્ચ ગણવામાં આવે ત્યારે.
 - જો વીમા પ્રીમિયમની રકમને મૂડી ખર્ચ ગણવામાં આવે ત્યારે
 - જો સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી અને સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી અનામત એમ બંને ખાતામાં તા. 1-1-2021 ના રોજ રહેલી શરણમૂલ્યની કિંમત તરીકે રૂ. 6,000 ની બાકી દેખાતી હોય ત્યારે.
- કેયા , કિશા અને કિના 2 : 1 : 1 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકશાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓએ તા. 1-4-2017 ના રોજ વાર્ષિક રૂ. 12,000 ના પ્રીમિયમથી રૂ. 1,20,000 ની સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી લીધી. પોલિસીનું શરણમૂલ્ય નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
શરણમૂલ્ય	શૂન્ય	10 %	20 %	30 %
કુલ ભરેલ પ્રીમિયમના ટકા				

તા. 1-8-2021 ના રોજ કિશા મૃત્યુ પામી. તા. 10-8-2021 ના રોજ વીમા કંપનીએ રૂ. 1,32,000 બોનસ સહિત ચુકવ્યા. પેઢીનું હિસાબી વર્ષ 31 મી માર્ચના રોજ પૂરું થાય છે.

પેઢીના ચોપડે તૈયાર કરો.

- સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી ખાતું
- સંયુક્ત જીવન વીમા પોલિસી અનામત ખાતું

3. અનન્યા અને દેવન્યા એક સહિયારા સાહસમાં સરખે હિસ્સે નફો-નુકશાન વહેંચવાની શરતે જોડાયા. અનન્યાએ રૂ. 1,20,000 નો માલ ખરીદી અને દેવન્યા પર રૂ. 60,000 ની 3 માસની મુદતની હૂંડી લખી, જે દેવન્યાએ સ્વીકારી પરત કરી. આ હૂંડી અનન્યાએ બેંકમાં વાર્ષિક 10 % ના દરે વટાવી. સંયુક્ત સાહસના વ્યવહારો નીચે મુજબ થયા હતા.

- (i) અનન્યાએ રૂ. 500 ભાડાના, રૂ. 300 વેચાણ કમિશનના અને રૂ. 200 જાહેરાત ખર્ચના ચુકવ્યા.
- (ii) દેવન્યાએ રૂ. 600 મુસાફરી ખર્ચના ચુકવ્યા.
- (iii) અનન્યાએ થોડો માલ રૂ. 96,000 માં વેચ્યો, અને તેમાંનો થોડો માલ ખરાબ હોવાથી એક ગ્રાહકને રૂ. 1,000 નું વળતર આપ્યું.
- (iv) દેવન્યાએ કેટલોક માલ રૂ. 55,000 માં વેચ્યો.
- (v) બંને પાસે નહિ વહેંચાયેલ માલ રૂ. 12,000 અને રૂ. 8,000 નો હતો. આ માલ અનુક્રમે અનન્યા અને દેવન્યા મૂળ કિંમત પર કાચા નફાનો જે દર મળ્યો હતો તે ચઢાવીને જે કિંમત નક્કી થાય તે કિંમતે લઈ લીધો.
- (vi) હૂંડીનો વટાવ સંયુક્ત સાહસનો ખર્ચ ગણવાનો છે.

તેયાર કરો

- (i) અનન્યાના ચોપડે : રાશ ખાતું અને દેવન્યાનું ખાતું.
- (ii) દેવન્યાના ચોપડે : રાશ ખાતું અને અનન્યાનું ખાતું

4. રાજેશ, મહેશ અને પરેશ એક કંપનીના મકાન બાંધકામ માટે સંમત થયા. તેઓએ નફો-નુકશાન અનુક્રમે 3 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચવાનું નક્કી કર્યું. તેઓએ તેમના સંયુક્ત બેંક ખાતામાં રૂ. 12,00,000 તેમના નફા-નુકશાનના પ્રમાણમાં જમા કરાવ્યા.

સંયુક્ત બેંક ખાતામાંથી નીચે પ્રમાણે ખર્ચ ચુકવેલ હતા.

માલસામાન ખર્ચ ..	9,00,000
મજૂરી ખર્ચ....	8,00,000
પ્લાન્ટ.....	3,00,000
આર્કિટેક્ટ ફી (રાજેશ ચુકવેલ)	40,000
મિલ્કત મશીન (મહેશ લાવેલ)	70,000
વાહન (પરેશ લાવેલ)	45,000

પૂરા થયેલ કામના અંતે બાકી વધેલ માલનો સ્ટોક રાજેશ રૂ. 70,000 ની કિંમતે લઈ જાય છે. મિલ્કત મશીન મહેશ રૂ. 40,000 ની કિંમતે લઈ જાય છે અને વાહન રૂ. 30,000 ની કિંમતે પરેશ લઈ જાય છે. પ્લાન્ટ વેચાણના રૂ. 10,000 ઉપજ્યા.

રૂ. 20,00,000 (કરાર કિંમતના 80 % મુજબ) બેંક ડ્રાફ્ટ સ્વરૂપે અને બાકીની રકમ 10 % ના ડિબેન્યસીના સ્વરૂપમાં મળ્યા હતા. ડિબેન્યસી 10 % ઓછી કિંમતે રાજેશ લઈ લે છે.

ભાગીદારો વચ્ચે હિસાબોની પતાવટ થઈ ગયેલ છે તેમ ધારી સંયુક્ત સાહસ ખાતું, સંયુક્ત બેંક ખાતું, સહભાગીદારોના ખાતા અને કરાર આપનારના ડિબેન્યસીનું ખાતું તેયાર કરો.